

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2011

1170/2011

Laki

valvontatoimenpiteitä ja vaihtoehtoisia seuraamuksia Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta

Annettu Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Puitepäätöksen täytäntöönpano

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/947/YOS, jäljempänä *puitepäätos*, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

Puitepäätösten 2002/584/YOS, 2005/214/YOS, 2006/783/YOS, 2008/909/YOS ja 2008/947/YOS muuttamisesta henkilöiden prosessuaalisten oikeuksien parantamiseksi sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisen edistämiseksi sellaisten päätösten osalta, jotka on tehty vastaajan ollessa poissa oikeudenkäynnistä, tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2009/299/YOS artikla 6 on lakina noudatettava.

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja puitepäätöksen mukaisesti:

1) tunnustetaan Suomessa puitepäätöksessä tarkoitettu toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu tuomio tai valvontapäätös ja toteutetaan valvontaan määrätyn tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitun valvonta;

2) lähetetään toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon tunnustettavaksi puitepäätöksessä tarkoitettu Suomessa annettu tuomio tai valvontapäätös ja pyyntö valvoa valvontaan määrättyä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomittua.

Puitepäätöksessä tarkoitettuja seuraamuksia ja valvontapäätöksiä Suomessa ovat yhdyskuntapalvelu, nuorisorangaistus, valvontarangaistus, ehdollinen vankeusrangaistus ja päätös ehdolliseen vankeusrangaistukseen tuomitun valvonnasta, päätös ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonnasta sekä päätös valvottuun koevapauteen päästämisestä.

HE 10/2011
LaVM 4/2011
EV 23/2011

Neuvoston puitepäätos 2008/909/YOS (32008F0909); EUVL L 327, 5.12.2008, s. 27
Neuvoston puitepäätos 2008/947/YOS (32008F0947); EUVL L 337, 16.12.2008, s. 102

3 §

Toimivaltainen viranomainen

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö päättää tuomion tai valvontapäätöksen tunnustamista ja valvontatoimen tai vaihtoehtoisen seuraamuksen valvonnan täytäntöönpanoa koskevan pyynnön (*valvonnan siirtoa koskeva pyyntö*) lähettämisestä toiseen jäsenvaltioon ja suostumisesta toisen jäsenvaltion lähettämän pyynnön täytäntöönpanoon Suomessa.

2 luku

Toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetetyn valvonnan siirtoa koskevan pyynnön täytäntöönpano

4 §

Edellytykset pyynnön vastaanottamiselle

Valvonnan siirtoa koskeva pyyntö vastaanotetaan käsiteltäväksi ilman Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön suostumusta, jos valvontaan määrättyllä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulla on pysyvä asuinpaikka Suomessa ja hän on suostunut siihen, että valvonta järjestetään Suomessa.

Jos valvontaan määrättyllä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulla ei ole pysyvää asuinpaikkaa Suomessa, edellytyksenä valvonnan siirtoa koskevan pyynnön vastaanottamiselle on Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön suostumus. Suostumus voidaan antaa, jos valvontatoimenpiteen tai vaihtoehtoisen seuraamuksen täytäntöönpano Suomessa valvontaan määrätyn tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitun henkilökohtaisten olosuhteiden tai muun erityisen syyn takia edistäisi hänen mahdollisuuksiaan sopeutua yhteiskuntaan.

5 §

Kaksoisrangaistavuus

Jos valvonnan siirtoa koskeva pyyntö perustuu seuraamukseen, joka on määrätty puitepäätöksen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta teosta, pyyntöön suostumisen edellytyksenä ei ole, että teko on tai olisi Suomessa vastaavissa olosuhteissa tehtynä Suomen lain mukaan rikos.

Jos valvonnan siirtoa koskeva pyyntö perustuu seuraamukseen, joka on määrätty muusta kuin puitepäätöksen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta teosta, pyyntöön suostuminen edellyttää, että teko on tai olisi Suomessa vastaavissa olosuhteissa tehtynä Suomen lain mukaan rikos.

6 §

Valvonnan siirtoa koskevan pyynnön täytäntöönpano

Suomi voi täytäntöönpanovaltiona valvoa ainoastaan puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan mukaisia valvontatoimenpiteitä tai vaihtoehtoisia seuraamuksia.

Päätöksen valvontatoimenpiteen taikka vaihtoehtoisen seuraamuksen mukauttamisesta puitepäätöksen 9 artiklan mukaisesti tekee Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Jos kuitenkin toimenpiteestä vastaavassa kansallisessa tapauksessa päättäisi tuomioistuin, päätöksen tekee Helsingin käräjäoikeus. Vaatimuksen tekee syyttäjä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön esityksestä. Tällöin mukauttamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin mitä rikosasian käsittelystä säädetään.

Valvontaan määrättyllä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi mukauttamista koskevassa asiassa. Oikeudesta avustajaan ja puolustajaan on voimassa mitä 13 §:ssä säädetään.

Valvontatoimenpiteen tai vaihtoehtoisen seuraamuksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä vastaavanlaisen toimenpiteen tai seuraamuksen täytäntöönpanosta Suomen laissa säädetään.

7 §

Toimivalta tehdä myöhempiä päätöksiä

Valvontatoimenpiteen tai vaihtoehtoisen seuraamuksen ehtojen rikkomisen seurauksista ja muista puitepäätöksen 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä päättää viranomainen, joka vastaavassa kansallisessa tapauksessa olisi toimivaltainen asiasta päättämään. Puitepäätöksen 14 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä päättää kuitenkin käräjäoikeus. Asia käsitellään siinä käräjäoikeudessa, jonka

tuomiopiirissä valvontaan määrätty asuu tai jossa käsittely muutoin katsotaan soveliaaksi.

Jos valvontaan määrätty tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomittu on jättänyt noudattamatta hänelle asetettuja ehtoja tai määräyksiä taikka tehnyt uuden rikoksen, kärjää-oikeus voi olla ryhtymättä puitepäätöksen 14 artiklan 1 kohdan b ja c alakohtien mukaisiin toimenpiteisiin, jos:

1) tarvittava toimenpide ei ole yhteensopiva Suomen lainsäädännön kanssa;

2) teko ei ole tai Suomessa vastaavissa olosuhteissa tehtynä olisi Suomen lain mukaan rikos; tai

3) toimenpiteisiin ryhtymättä jättämiseen on muu erityinen syy tai puitepäätöksen 20 artiklassa tarkoitettu peruste.

Tällöin toimivalta tehdä myöhempiä päätöksiä palautuu tuomion antaneelle valtiolle.

8 §

Kielet ja käännökset

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö hyväksyy puitepäätöksen 6 artiklassa tarkoitetun todistuksen, jos se on toimitettu suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä taikka siihen on liitetty käännös jollekin näistä kielistä. Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi hyväksyä myös muun kuin suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä toimitetun todistuksen, jos hyväksymiselle ei ole muutoin estettä.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö huolehtii tarvittaessa todistuksen kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle.

Valvontaan määrättyllä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulla on oikeus saada tieto asiassa tehdystä päätöksestä ymmärtämällään kielellä.

3 luku

Valvonnan siirtoa koskevan pyynnön lähettäminen Suomesta toiseen jäsenvaltioon

9 §

Edellytykset pyynnön lähettämiselle

Valvonnan siirtoa koskevan pyynnön lähettämisestä puitepäätöksen 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon päät-

tää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Edellytyksenä pyynnön lähettämiselle on, että täytäntöönpanon siirto voisi valvontaan määrätyn tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitun henkilökohtaisten olosuhteiden tai muun erityisen syyn vuoksi edistää hänen sopeutumistaan yhteiskuntaan ja että hän on siirtämiseen suostunut.

10 §

Valvonnan siirtoa koskevan pyynnön sisältö ja muoto

Valvonnan siirtoa pyydetään puitepäätöksen 6 artiklassa edellytetyn mukaisesti lähettämällä tuomio sekä tarvittaessa päätös valvontaan määräämisestä tai niiden oikeaksi todistetut jäljennökset sekä puitepäätöksen liitteenä olevan mallin mukainen todistus 9 §:ssä tarkoitettuun jäsenvaltioon.

11 §

Kielet ja käännökset

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö huolehtii puitepäätöksen liitteenä olevan mallin mukaisen todistuksen kääntämisestä täytäntöönpanovaltion hyväksymälle kielelle.

4 luku

Erinäiset säännökset

12 §

Valvontaan määrätyn kuuleminen

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvontaan määrätyn tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitun kuulemisesta on voimassa, mitä hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

13 §

Oikeus avustajaan ja puolustajaan

Valvontaan määrättyllä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulla on oikeus käyttää avustajaa.

Valvontaan määrätylle tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulle on määrättävä puolustaja, jos hän sitä pyytää. Puolustajan määräämisestä viran puolesta samoin kuin puolustajasta muutoin on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvussa säädetään. Puolustajan määrää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Puolustajan voi määrätä myös tässä laissa tarkoitettua asiaa käsittelevä tuomioistuin. Valvontaan määrätylle tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulle on viipymättä selvitettävä hänen oikeutensa käyttää avustajaa sekä se, että hänelle voidaan määrätä puolustaja.

Jos valvontaan määrätty tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomittu on toisessa jäsenvaltiossa ja hänelle on siellä määrätty oikeusavustaja, puolustajan määrääminen edellyttää, että siihen on valvontaan määrätyn tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitun oikeusturvan kannalta erityisiä syitä.

Oikeusministeriö määrää valtion varoista maksettavaksi puolustajalle kohtuullisen korvauksen, joka jää valtion vahingoksi.

14 §

Muutoksenhaku

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön tämän lain nojalla tekemästä päätök-

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

sestä saa valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Tässä laissa tarkoitettuun käräjäoikeuden ratkaisuun haetaan muutosta hovioikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäymiskaaressa säädetään muutoksenhausta käräjäoikeuden ratkaisuun.

15 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annettua lakia (326/1963) voidaan soveltaa tämän lain estämättä.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 5 päivänä joulukuuta 2011.

Lakia sovelletaan suhteessa sellaiseen jäsenvaltioon, joka on pannut puitepäätöksen täytäntöön.

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*